

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Centrul Național de Dezvoltare a
Învățământului Profesional și Tehnic

Investește în oameni!

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară 1 “Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.3 “Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională”

Titlul proiectului: „Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale”

Beneficiar: Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic

Contract nr: POSDRU/ 57/1.3/S/30768

Activitatea VIII.2: Organizarea a 2 conferințe naționale

Conferința finală din cadrul proiectului

Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale

Impactul formării cadrelor didactice pentru

evaluarea competențelor profesionale pentru sistemul de învățământ profesional și tehnic din România

1. Context european

Strategia UE 2020 stabilește, printre cele cinci cele mai importante obiective europene, atingerea unei rate de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani. O contribuție esențială la atingerea și consolidarea, în timp, a acestui obiectiv, o are educația și formarea profesională a tinerilor în spiritul angajării și a ocupării unui loc de muncă în concordanță cu aptitudinile, deprinderile, competențele și atitudinile demonstrate. Dezvoltarea unei culturi a evaluării competențelor profesionale este o activitate pe termen mediu la care, pentru a avea succes atât la nivel social, cât și pe piața muncii, trebuie să contribuie în mod substanțial și specific toți actorii educaționali și sociali.

Dezvoltarea continuă a sistemelor naționale de educație și formare profesională reprezintă o țintă comună atât pentru politicile europene, cât și pentru cele naționale.

Cadrul strategic pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020), formulează patru **obiective strategice** necesar a fi îndeplinite pentru dezvoltarea continuă a sistemelor naționale de educație și formare profesională:

- **realizarea în practică a învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității** – sunt necesare progrese privind punerea în aplicare a strategiilor de învățare pe tot parcursul vieții, dezvoltarea cadrelor naționale pentru calificări în legătură cu Cadrul european al calificărilor și stabilirea unor parcursuri educaționale mai flexibile. Ar trebui să fie extinsă mobilitatea și să se aplice Carta europeană a calității pentru mobilitate;

- **îmbunătățirea calității și a eficienței educației și formării** – toți cetățenii trebuie să poată dobândi competențe-cheie, iar toate nivelurile de educație și formare profesională trebuie să devină mai atractive și mai eficiente;

- **promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active** – educația și formarea ar trebui să permită tuturor cetățenilor să dobândească și să dezvolte abilități și competențe necesare pentru a permite ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării, cetățenia activă și dialogul intercultural. Dezavantajul educațional ar trebui să fie remediat prin asigurarea unui învățământ preșcolar de înaltă calitate;

- **stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului întreprinzător, la toate nivelurile de educație și formare** – promovarea dobândirii de către toți cetățenii a unor competențe transversale și garantarea bunei funcționări a triunghiului cunoașterii (educație-cercetare-inovare). Ar trebui promovate parteneriatele dintre întreprinderi și instituțiile de învățământ, precum și comunitățile mai largi de cursanți, care să implice reprezentanți ai societății civile și alte părți interesate.

Comunicatul de la Bruges din 7 decembrie 2010 privind intensificarea cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale pe perioada 2011-2020 subliniază obiectivele strategice pe termen lung ale cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale (EFP) pentru perioada 2011-2020. Aceste obiective se bazează pe realizările anterioare și sunt menite să răspundă provocărilor actuale și viitoare, ținând seama de principiile fundamentale ale procesului de la Copenhaga.

Procesul de la Copenhaga a contribuit în mod semnificativ la creșterea gradului de conștientizare a importanței EFP, atât la nivel european, cât și la nivel național, în special prin implementarea unor instrumente europene, a unor principii și a unor orientări comune în domeniul EFP. Acesta a generat reforme profunde, determinând trecerea la o abordare bazată pe rezultatele învățării. Totuși, este încă necesar să se îmbunătățească comunicarea pentru o mai mare implicare a tuturor părților interesate, precum și legăturile între EFP și alte politici, pentru a aborda provocările socio-economice și pentru a transforma mobilitatea și învățarea pe tot parcursul vieții în realitate.

Pentru ca EFP să răspundă provocărilor actuale și viitoare, sistemele europene de învățământ și formare trebuie:

- să fie flexibile și de înaltă calitate;
- să se adapteze la evoluțiile pieței muncii și să țină seama de sectoarele și competențele emergente;
- să asigure o formare continuă adaptată și ușor accesibilă;
- să asigure durabilitatea și excelența EFP, printr-o abordare comună a procesului de asigurare a calității;
- să permită oamenilor să devină autonomi pentru a se adapta și pentru a gestiona schimbările, facilitându-le dobândirea de competențe-cheie;
- să favorizeze incluziunea;
- să faciliteze și să încurajeze mobilitatea transnațională a cursanților și a formatorilor în domeniul EFP;
- să asigure o finanțare durabilă a EFP și utilizarea eficientă și echitabilă a acestei finanțări.

În acest context european, dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din România, ca element de bază al strategiei naționale de dezvoltare a resurselor umane și ca element-cheie în modernizarea învățământului profesional și tehnic (î.p.t.) a reprezentat, în ultima decadă, o prioritate a politicilor dezvoltate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Dacă, în ultima decadă, un sprijin important pentru proiectele de modernizare a î.p.t. din România a fost reprezentat de fondurile Phare, ale Uniunii Europene, de pre-aderare, în continuare, dezvoltarea strategică a acestui domeniu beneficiază de asigurarea unei importante părți a finanțării intervențiilor necesare prin programele și proiectele POSDRU.

În acest context european complex proiectul **Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale** răspunde unor nevoi reale de formare și dezvoltare a competențelor specifice ale cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic.

La nivel național, proiectul contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategice din *Programul de Guvernare 2009-2012* referitoare la dezvoltarea capitalului uman și, respectiv, la creșterea competitivității prin formare inițială și continuă. De asemenea, răspunde direct prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011 referitoare la formarea și dezvoltarea continuă a resursei umane din domeniul educației.

2. Conferința în contextul proiectului

Strategia Europa 2020 propune o viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu și se bazează pe trei domenii prioritare, care se întrepătrund și se stimulează reciproc: creșterea economică inteligentă, dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; creșterea economică durabilă, promovarea unei economii competitive, cu emisii scăzute de carbon și o utilizare eficientă a resurselor; precum și creșterea economică inclusivă, promovarea unei economii cu un grad ridicat de ocupare a forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială.

Răspunzând priorităților europene și naționale actuale, proiectul se derulează în contextul implementării măsurilor pentru îndeplinirea obiectivelor **Strategiei Europa 2020**. Procesul are în vedere dezvoltarea **colaborării în educație și formare profesională** și vizează optimizarea calității formării profesionale, centrarea pe competențe, incluzând **creșterea relevanței procesului de evaluare a competențelor**.

Conferința finală organizată în cadrul proiectului intenționează crearea unui forum de reflecție privind scopul, obiectivele, precum și rezultatele atinse în cadrul proiectului, prin implicarea participanților în activități de reflecție și dezbateri, cu focalizare atât pe activitățile realizate în cadrul proiectului, cât și pe recomandări de utilizare a rezultatelor obținute în învățământul profesional și tehnic din România.

Scopul principal al acestui proiect a fost de a asigura pregătirea unui număr de 590 de profesori pentru a realiza o evaluare riguroasă, relevantă și credibilă a competențelor demonstrate de elevii sau de educabilii implicați în procesul de evaluare. De această pregătire urmează să beneficieze, în timp, prin comunicarea și exersarea unor exemple de bună practică, întreg sistemul de învățământ profesional și tehnic din România.

Proiectul **Formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale** este condus de **conceptia** modernă conform căreia pregătirea de specialitate într-un câmp al cunoașterii și celei generale în domeniul pedagogic - caracteristici ale formării inițiale actuale a profesorilor, trebuie să li se suprapună, prin formare continuă, **specializarea** acestora în diverse subdomenii ale științelor educației.

Unul dintre cele mai importante subdomenii este, îndeosebi în și din perspectiva învățământului centrat pe competențe, cel al **evaluării**, care să permită nu doar realizarea de calitate a procesului educațional conform cerințelor acestui tip de învățământ, dar și contribuția personală a profesorilor la adaptarea deopotrivă europeană și locală a curriculumului național propus; de asemenea, la extinderea curricularului către zonele nonformalului și informalului și către cele servite de tehnologia modernă de informare și de comunicare.

În același timp, gândirea **partenerial-transnațională** a acestui proiect este menită aducerii în spațiul românesc a expertizei externe, ca și împărtășirii cu parteneri străini a creativității românești. Proiectul asigură astfel una dintre dimensiunile esențiale ale relevanței noii paradigme europene: **colaborarea** pe plan **profesional și instituțional**, destinată omogenizării modului de tratare a educației - îndeosebi a celei bazate pe competențe - și a evaluării ca o componentă majoră a procesului de formare școlară, de care a cărei concordanță între calificare și certificare depinde în bună măsură funcționarea în bune condiții a pieței muncii la nivel continental.

În concordanță cu obiectivele **Strategiei Lisabona**, și cu prevederile Comunicatului de la Helsinki, din 2006, proiectul urmărește să contribuie la **investiția în capitalul uman**, în vederea încurajării învățării *wide- și long-life*. În acest sens, modernizarea formării profesionale implică și dezvoltarea de **instrumente** comune de lucru.

În afara produselor curente - rapoarte (intermediare, final și de monitorizare), pliante, newsletter, a chestionarului de selectare a celor 590 de beneficiari ai formării și a manifestărilor de prezentare și de comunicare a rezultatelor - seminarii, conferințe - și a altor instrumente de evidență necesare bunei lui derulări, proiectul construiește: **suporturile de curs** ale celor patru programe de formare; **seturile de competențe specifice** programelor de formare; **portofolii-model**, pentru fiecare categorie de persoane formate.

Desigur, rezultatele cele mai importante sunt cei **590 de profesori** certificați ca evaluatori de competențe profesionale, dintre care **42** au fost specializați ca formatori de evaluatori, **80** ca dezvoltatori de instrumente de evaluare și **42** ca monitori ai evaluării. Pentru aceștia, esențiale vor fi **efectele de formare** pe termen mediu și lung, pe care programele dezvoltate prin proiect le vor avea asupra creativității și asupra efectivității practicii lor ca persoane specializate în evaluare.

În conceperea proiectului un accent aparte a fost pus pe dimensiunea TIC în EFP. Un prim element este **stocarea** informației, în vederea exploatării ei în condiții optime pe o perioadă mai îndelungată. Alte zone de interes pentru care proiectul susține dezvoltare competențială sunt: utilizarea **soft-urilor educaționale**, exploatarea **Internetului**, folosirea **complexelor multi-media**, implicarea **smart-board-ului** în procesul formativ-evaluativ, frecventarea **e-learning-ului**. Conexă acesteia este dimensiunea **transnațională**: contactul prin mijloace informatice cu colegi din alte țări dublează contactul direct, realizat prin natura colaborativă a proiectului.

Este de așteptat, din acest punct de vedere, și un anume **efect instituțional** al proiectului. Buna derulare a lui și finalizarea lui cu bune rezultate va putea deveni un reper pentru structurile instituționale abilitate de a prelua, în viitor, astfel de inițiative.

Prin agenda propusă, **conferința urmărește diseminarea** activităților deja realizate și a rezultatelor deja înregistrate, precum și – în mod special - **valorizarea** interacțiunii dintre participanți. **Dimensiunea partenerială**, definitorie pentru conceperea și implementarea proiectului, constituie temeiul acestei interacțiuni care se dorește a fi productivă în special pentru facilitarea unei reale și semnificative **experiențe de învățare** pentru toți participanții.